

Eines de Gestió Ambiental en Empreses i Administracions**2015/2016**

Codi: 102820

Crèdits: 6

Titulació	Tipus	Curs	Semestre
2501915 Ciències Ambientals	OT	4	0

Professor de contacte

Nom: Adriana Artola Casacuberta

Correu electrònic: Adriana.Artola@uab.cat

Utilització de llengües

Llengua vehicular majoritària: català (cat)

Prerequisites

Tot i que no hi ha prerequisits oficials, és altament recomanable que l'estudiant hagi cursat l'assignatura "Fonaments d'Enginyeria Ambiental" (tercer curs). També es convenient haver cursat "Química de la contaminació" i "Avaluació Ambiental de Plans, Programes i Projectes" (totes dues de tercer curs).

Objectius

Els objectius de l'assignatura *Eines de gestió ambiental en empreses i institucions* són:

1. Donar a conèixer les relacions entre empresa i medi ambient i l'evolució d'aquestes.
2. Treballar les eines que permeten establir i millorar aquestes relacions.
3. Donar pautes per determinar l'eina o conjunt d'eines que puguin ser aplicades en un cas determinat. Aplicar aquestes eines a diferents activitats productives i/o de serveis.

Competències

- Analitzar i utilitzar la informació de manera crítica.
- Aprendre i aplicar els coneixements adquirits a la pràctica i a la resolució de problemes.
- Demostrar iniciativa i adaptar-se a problemes i situacions nous.
- Demostrar un coneixement adequat i utilitzar les eines i els conceptes de les disciplines científiques més rellevants en medi ambient.
- Desenvolupar estratègies d'anàlisi i de síntesi referents a les implicacions ambientals dels processos industrials i de la gestió urbanística.
- Obtenir informació i textos escrits en llengües estrangeres.
- Transmetre adequadament la informació, de forma verbal, escrita i gràfica, i utilitzant les noves tecnologies de comunicació i informació.
- Treballar amb autonomia.
- Treballar en equip desenvolupant els valors personals quant al tracte social i al treball en grup.

Resultats d'aprenentatge

1. Analitzar i utilitzar la informació de manera crítica.
2. Aplicar la normativa, la legislació i les regulacions pertinents a cada situació.
3. Aprendre i aplicar els coneixements adquirits a la pràctica i a la resolució de problemes.
4. Assessorar i tramitar etiquetes ecològiques.
5. Demostrar iniciativa i adaptar-se a problemes i situacions nous.
6. Obtenir informació i textos escrits en llengües estrangeres.
7. Prendre decisions considerant globalment aspectes tècnics, econòmics, socials i ambientals.

8. Realitzar auditories d'emissions.
9. Reconèixer el rol de l'enginyeria ambiental en la prevenció i la solució de problemes mediambientals i energètics, d'acord amb els principis del desenvolupament sostenible.
10. Transmetre adequadament la informació, de forma verbal, escrita i gràfica, i utilitzant les noves tecnologies de comunicació i informació.
11. Treballar amb autonomia.
12. Treballar en equip desenvolupant els valors personals quant al tracte social i al treball en grup.

Continguts

1. Empresa i Medi Ambient

Relació empresa i medi ambient: evolució històrica. La gestió ambiental. L'estratègia ambiental a l'empresa. Les eines de gestió ambiental: prevenció, correcció, conservació i millora.

2. Sistemes de gestió ambiental i Auditories ambientals

Avaluació ambiental inicial. Política mediambiental. Millors tècniques disponibles. ISO i EMAS. Planificació del SGMA. Implantació del SGMA. Comprovació i acció correctora. Revisió de la direcció. Declaració mediambiental. Certificació i/o verificació. Auditories ambientals. Estudi econòmic. Casos pràctics.

3. Anàlisi de Cicle de Vida. Ecoeficiència. Ecoetiquetes

Conceptes bàsics. Antecedents. Fases d'un estudi d'ACV. Avaluació de les millores a incorporar en un producte. Possibilitats i limitacions de l'ACV. Exemples d'aplicació. Ecoeficiència. Ecoetiquetes. Marc legal.

4. Ecologia Industrial i "Green Engineering"

Què són i quina ha estat la seva evolució. Experiències d'ecologia industrial. Eines i estratègies. Casos pràctics.

5. Altres eines metodològiques

Disseny pel medi ambient (DFE). Anàlisi de Fluxos de Matèria (AFM-MFA). Anàlisis de Fluxos de Substàncies (AFS-SFA).

Metodologia

El desenvolupament del curs es basa en les següents activitats:

Classes teòriques: L'alumne adquireix els coneixements propis de l'assignatura assistint a les classes magistrals i comple casos per reforçar els coneixements dins les classes de teoria.

Pràctiques d'aula: S'apliquen els coneixements adquirits a les classes teòriques a través de casos pràctics. En les pràctiques comprensió dels conceptes introduïts a les classes teòriques. Els alumnes treballaran individualment o en grup en funció d

Activitats formatives

Activitats cooperatives i col·laboratives fora de l'aula: preparació i elaboració de material en grups.

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides			
Classes teòriques	30	1,2	1, 2, 4, 5, 7, 8, 9
Pràctiques d'aula	12	0,48	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 10, 11, 12
Tipus: Autònomes			
Activitats cooperatives i col·laboratives fora de l'aula	20	0,8	1, 2, 3, 5, 6, 7, 9, 10, 11, 12

Avaluació

Les competències d'aquesta assignatura seran avaluades mitjançant:

- a) Dues proves parcials que contribuïran en un 40% de la nota cadascuna. Les proves es realitzaran dins el calendari establert per la titulació amb aquest objectiu.
- b) Activitats cooperatives i col·laboratives realitzades dins i fora de l'aula (en grup). Tindran un pes del 20% en la nota final.

Per aprovar l'assignatura és indispensable:

- a) Un mínim de 4 punts (sobre 10) en cadascuna de les dues proves parcials.
- b) Un mínim de 4 punts (sobre 10) en les activitats cooperatives i/o col·laboratives.
- c) Un mínim de 5 punts (sobre 10) en la mitjana de proves parcials i de les activitats cooperatives i col·laboratives, segons la ponderació establerta anteriorment.

Es farà un examen de repesca. L'estudiant anirà a l'examen de repesca, **si**:

- a) La nota queda per sota de 4 en **una o en totes** dues proves parcials.
- b) La nota mitjana (proves parcials i activitats) queda per sota de 5.

Les activitats cooperatives i col·laboratives no es poden recuperar, per tant l'estudiant quedarà suspès si la nota d'aquests activitats queda per sota del mínim de 4.

L'estudiant que **no es presenti a la primera prova parcial es considerarà No Presentat** i aquesta serà la qualificació que obtindrà de l'assignatura. Si un estudiant es

presenta a la primera prova parcial i no a la segona obtindrà la qualificació de **Suspens**.

Activitats d'avaluació

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Activitats cooperatives i col·laboratives fora de l'aula	20	2	0,08	1, 2, 3, 5, 6, 7, 9, 10, 11, 12
Primera prova parcial	40	3	0,12	1, 2, 3, 5, 7, 8, 11
Segona prova parcial	40	3	0,12	1, 2, 3, 4, 5, 7, 9, 11

Bibliografia

Ludevid M., LA GESTIÓN AMBIENTAL DE LA EMPRESA. Ed. Ariel Economía, Barcelona, 2000.

Cervantes G., ECOLOGIA INDUSTRIAL. Fundació Carles Pi i Sunyer, Barcelona, 2007.

Guia pràctica per a la implantació i d'un sistema de gestió mediambiental. Departament de Medi Ambient, Generalitat de Catalunya, Barcelona, 2000.

Seoánez M, Angulo I., MANUAL DE GESTIÓN MEDIOAMBIENTAL DE LA EMPRESA. Ed. Mundi-Prensa, Madrid, 1999.

Iniciació a l'Avaluació del Cicle de Vida. Departament de Medi Ambient, Generalitat de Catalunya, Barcelona, 1996.

Ayres R. U., Ayres L. W. A Handbook Of Industrial Ecology. Edward Elgar Publishing Limited, Cheltenham (UK), 2002.

Kalundborg Symbiosis, <http://www.symbiosis.dk/en>.

TECNOLOGIA I SOSTENIBILITAT. Càtedra UNESCO de Sostenibilitat, Universitat Politècnica de Catalunya, <http://tecnologiaisostenibilitat.cus.upc.edu>.

ECOLABEL, European Commission, Environment, <http://ec.europa.eu/environment/ecolabel/>.

Medi Ambient i Sostenibilitat, Departament de Territori i Sostenibilitat, Generalitat de Catalunya, <http://www20.gencat.cat/portal/site/mediambient/menuitem.685af0bd03466a424e9cac3bb0c0e1a0/?vgnextoid=4>